

فهرست مهارت‌های اجتماعی مخصوص بیماران اسکیزوفرنی ایران

فهرست مهارت‌های اجتماعی (شامل مهارت‌های محاوره‌ای - مراقبت از خود - برخورد با دیگران - پذیرفتن مقررات و جلب توجه دیگران)

نام ..... نام خانوادگی ..... سن ..... میزان سواد ..... زمان ابتلا به بیماری .....

(۱) تماس چشمی

⇒ هیچگونه تماس چشمی ندارد یا به حد افراط‌آمیزی خیره نگاه می‌کند.

⇒ خیلی کم تماس چشمی دارد یا زیاد خیره نگاه می‌کند.

⇒ مقداری از تماس چشمی اجتناب می‌کند یا مقداری خیره نگاه می‌کند.

⇒ به هنگام تعامل با دیگران تماس چشمی متناسبی دارد.

(۲) مقدار گفتار

⇒ به سؤالات پاسخ نمی‌دهد یا پرت و پلاگویی‌های طولانی و خسته‌کننده دارد یا در اکثر محاوره‌ها روی یک موضوع ثابت می‌ماند.

⇒ خیلی کم به سؤالات پاسخ می‌دهد یا جمله‌های تکواژه‌ای بکار می‌برد، یا پرت و پلا می‌گوید، یا روی موضوع خاصی صحبت را کش می‌دهد.

⇒ حداقل مقدار گفتار را که لازمه شرکت در یک محاوره است دارا می‌باشد، یا کمی بیش از اندازه روی یک موضوع صحبت را کش می‌دهد.

⇒ مقدار گفتار برای فهم موضوع کافی و بسیار خوب است و به هنگام اقتضا داوطلب دادن اطلاعات اضافی است.

(۳) سرعت گفتار

⇒ بقدری آهسته (کند) صحبت می‌کند که گفتار قابل فهم نیست یا بقدری تند صحبت می‌کند که قابل فهم نیست.

⇒ خیلی آهسته (کند) صحبت می‌کند لیکن کمی گفتار قابل فهم است یا خیلی تند صحبت می‌کند لیکن گفتارش کمی قابل فهم است.

⇒ خیلی آهسته (کند) یا تند صحبت می‌کند لیکن گفتارش قابل فهم است.

⇒ سرعت گفتار بسیار خوب است.

(۴) حجم صدا

⇒ بقدری یواش صحبت می‌کند که قابل شنیدن نیست یا بدون هیچ دلیل واضحی خیلی زیاد بلند فریاد می‌زند.

⇒ خیلی یواش صحبت می‌کند و کمی بزحمت قابل شنیدن است، یا بدون هیچ دلیل واضحی حجم صدا خیلی بیشتر از حد طبیعی است.

⇒ کمی یواش صحبت می‌کند لیکن نسبتاً قابل شنیده است، یا بدون هیچ دلیل واضحی حجم صدا بیشتر از حد طبیعی است.

✚ بسیار خوب است به آسانی قابل شنیدن است (از یک فاصله ۳ قدمی).

(۵) آهنگ صدا

⇒ آهنگ صدا یا بسیار یکنواخت است یا زیاده از حد متغیر.

⇒ آهنگ صدا نسبتاً یکنواخت یا نسبتاً متغیر است.

⇒ آهنگ صدا گاهی مختصری یکنواخت و گاهی مختصری متغیرتر از حد معمول است.

✚ آهنگ صدا بسیار خوب است و با محتوای گفتار تناسب دارد.

(۶) قابلیت فهم گفتار (ربط یا بهم پیوستگی گفتار)

⇒ خیلی ضعیف است. گفتار بدلیل غلط بودن دستور زبان مبهم است. بین یک بخش از جمله با دیگر بخش‌ها

و یا بین جملات پیوند منطقی وجود ندارد.

⇒ گفتار کمی قابل فهم است، اما کلمات غالباً مبهم‌اند.

⇒ گفتار کمی قابل فهم است اما گاهی اوقات کلمات یا عبارات غیرقابل فهم هستند.

✚ خیلی خوب است. گفتار به وضوح قابل فهم است.

(۷) متناسب بودن گفتار (مقبول بودن، ربط داشتن)

⇒ خیلی ضعیف، گفتار هذیانی و یا گفتار نامربوط برای محاوره معین، نادیده گرفتن گفتار شخص دیگر،

پاسخ‌های نامربوط ناگهانی، مکث‌های بسیار طولانی بین کلمات.

⇒ گفتار کمی نامربوط و یا کمی هذیانی است یا کمی از موضوع پرت است.

⇒ گفتار نسبتاً مربوط است.

✚ گفتار خیلی خوب است پاسخ‌ها متناسب است، موضوع پرت یا گسسته نیست.

(۸) وضعیت و نظافت لباس

⇒ لباس‌ها زیاد از حد پاره و زیاد کثیف است، دمپایی یا کفش نمی‌پوشند.

⇒ لباس کمی پاره یا کثیف است، با دمپایی یا کفش پاره.

⇒ لباس پاره نبوده و نسبتاً تمیز است، کفش یا دمپایی نسبتاً متناسب است.

✚ وضعیت لباس خوب و تمیز است و کفش و جوراب و دمپایی متناسب است.

(۹) وضعیت آرایش

⇒ موهای ژولیده با سر و صورت کثیف.

⇒ موهای نسبتاً ژولیده با سر و صورت کمی کثیف.

⇒ موهای نسبتاً شانه شده (یا شانه کردن با دست) و سر و صورت نسبتاً تمیز.

✚ موهای سر و صورت کاملاً آراسته و تمیز است.

(۱۰) متناسب بودن رفتار به هنگام صرف غذا

⇒ بدون قاشق و با دست کثیف غذا خوردن، از ظرف دیگران غذا خوردن.

⇒ غذا خوردن با دست ولی دست‌هایش را می‌شوید، گاهی از غذای دیگران استفاده می‌کند.

⇒ غالباً با قاشق غذا می‌خورد و بندرت از غذای دیگران استفاده می‌کند.

✚ بسیار خوب است، دست و صورت خود را قبل و بعد از غذا می‌شوید و برای غذای اضافی تصمیم‌گیری صحیح دارد.

(۱۱) گفت و شنود با دیگران

⇒ هیچگاه به صحبت اشخاص دیگر توجه نمی‌کند؛ به موقع اظهار نظر نمی‌کند؛ با کسی صحبت نمی‌کند.
⇒ کمی به صحبت دیگران توجه می‌کند؛ گاهی اظهار نظر می‌کند؛ و گاهی اوقات با اشخاص دیگر صحبت می‌کند.

⇒ نسبتاً به صحبت دیگران توجه می‌کند، نسبتاً اظهار نظر کرده، و نسبتاً با اشخاص دیگر صحبت می‌کند.
✚ خیلی خوب است کاملاً به صحبت دیگران توجه می‌کند به موقع اظهار نظر می‌کند و با دیگران صحبت می‌کند.

(۱۲) پذیرفتن مقررات

⇒ به خواسته دیگران توجهی ندارد، به مقررات توجهی نمی‌کند و آنها را اجرا نمی‌کند.
⇒ کمی به خواسته دیگران توجه می‌کند و مقررات را می‌پذیرد.
⇒ نسبتاً به خواسته دیگران توجه می‌کند، نسبتاً مقررات را می‌پذیرد و اطاعت می‌کند.
✚ به خواسته دیگران کاملاً توجه کرده و مقررات را کاملاً می‌پذیرد.

(۱۳) جلب توجه دیگران

⇒ از کلمات مؤدبانه مثل لطفاً، متشکرم، خیلی ممنون یا سپاسگزارم استفاده نمی‌کند.
⇒ خیلی کم از کلمات مؤدبانه مثل لطفاً، متشکرم، خیلی ممنون یا سپاسگزارم استفاده می‌کند.
⇒ نسبتاً از کلمات مؤدبانه مثل لطفاً، متشکرم، خیلی ممنون یا سپاسگزارم استفاده می‌کند.
✚ خیلی خوب است و از کلمات مؤدبانه مثل لطفاً، متشکرم، خیلی ممنون یا سپاسگزارم به موقع استفاده می‌کند.

(۱۴) مراقبت از محیط

⇒ نریختن زباله در زباله‌دان، عدم توجه به وجود زباله در محیط اطرافش - مرتب نکردن تختخواب خود.
⇒ بندرت زباله را در ظروف مخصوص ریخته و یا محیط را تمیز می‌نماید یا رختخواب خود را مرتب می‌کند.
⇒ غالباً زباله را در ظرف مخصوص ریخته و محیط اطرافش را تمیز می‌کند و تختخوابش را مرتب می‌کند.
✚ خیلی خوب است همیشه زباله را در ظرف مخصوص ریخته و محیط اطرافش را تمیز می‌کند و تختخوابش را مرتب می‌کند.